

romme; at Fortiden kunne vi ikke brat kaste fra os, jeg skal ikke overse, at den Pensioneringslov, vi her skrive, den skrive vi for dem, som ere og for dem, som skulle komme; dersom vi skrev den alene for dem, som skulle komme, saa vilde jeg sige: vi kunde meget friere raade over de Bestemmelser, vi deri vilde fastsætte, thi da de bestemme sig til at komme frivillig, saa vide de, hvad de tage, idet de tage det, men idet vi skrive den for dem, som ere der, saa maae vi ikke glemme, at de ere indtraadte i den Levevei, som de befindte sig i, i Fortrøstninger, som vi ikke paa engang tør ffære fra dem. For nu at vinde taalelig igjennem denne mellemiggende Tid, saa troer jeg ikke, vi kunne finde noget bedre Middel end at lade alle Pensioneringer, som angaae dem, der ikke have tjent en tilstrækkelig Tid, hvergang blive bestemt ved en særskilt Lov paa Ministeriets Forslag; og derimod først lade de Embedsmand, som have tjent en tilbørlig lang Tid, have en Pensionberettigelse i en bestemt Lov. Ved at følge denne Vei komme vi ogsaa ud over flere af de Vanskeligheder, som der er gjort opmærksom paa af flere ærede Medlemmer, og hvoraf den blandt andet ikke er uvæsentlig, at der vil findes Embedsmand, hvis Tjeneste Staten har attraaet; og som altsaa ere indtraadte i en ældre Alder, og som paa Grund deraf efter færre Aars Tjeneste end dem, der give dem Pensionberettigelse, ere nødte til at opgive Embedet, fordi deres Kræfter ikke række til. Mænd, som ere i denne Stilling, vil Regjeringen ogsaa kunne foreslaae til en høiere Pensionering, end den med Billighed og ved nogenstomhelst Lovbestemmelse kunde give til en Mand, som kun har tjent i en saadan kortere Aarrække. Det er ogsaa blevet sagt, at man ikke skulde indrømme denne foranderlige Scala eller disse afvigende Sætser, denne ringere og mindre Ansættelse af Pensionen, denne Frihed for Regjeringen til at belønne den bedre Embedsmand uden dog ganske at tilfidsætte den mindre gode; men ogsaa heri vil man finde Leilighed til at tilfredsstille begge Parter. Man har fra den ene Side sagt, det bør ikke være en Naade, hvad Staten giver den pensionerede Embedsmand; men er det et rigtigt Udtryk at bruge, er det en Naade, som gives

en Mand i Anerkjendelsen af hans gode Tjenester, og gjøre vi Ret i at kaste en Skygge paa denne Art af Anerkjendelser, er det i det Hele en smuk Naade at stille Børgerne lige overfor Staten, at sige: det, som Staten giver ham, det, som ikke er forud bestemt, saa at han kan kræve det som en Ret, men som gives efter Diebliffets Indskydelse og den mere overveiende Erkjendelse; det er en Naade, og det er en Skam at tage imod det? Er det en rigtig Vei at føre vor Betragtning ind paa? Jeg troer det ikke. Den Naade, som Staten eller den af Folket controllede Statsstyrelse kan vise, den kan enhver Børger vel være bekendt at tage imod, og han kan være bekendt at eftertrage den. Jeg siger, ogsaa herved, ved det Middel, jeg har foreslaaet, eller rettere sagt, hvori jeg har fulgt det Forslag, som et af Udvalgets Medlemmer har gjort, ogsaa her finde vi Leilighed til at gjøre denne Forskjel. Det har forundret mig, at de ærede Medlemmer med saa stor Lethed have kunnet kaste Brag paa den Naade, og dog kunde jeg spørge dem selv, om de, naar de have en god Tjener, som forlader dem, da ikke gjerne give ham Noget til Erkjendelse af hans gode Tjeneste, jeg vil spørge, om de til Nytaar give den samme Gave til den maadelige som til den gode Tjener; nei, de betragte det som god Huusholdning at gjøre Forskjel, og saaledes er det ogsaa god Statshuusholdning, at denne Forskjel kan gjøres, men det kan maaskee være rigtigt, at den ikke kan gjøres paa den Naade, som her er foreslaaet, det kan maaskee være bedre, at den gjøres ved en virkelig Lovgivningsbestemmelse (Noth: Ja, saa skal den gjøres ved Gagen, og ikke ved Pensionen!) Ja, det ærede Medlem vil have det ved Gagen, og ikke ved Pensionen, og dernæst, naar han har faaet det i Gagen, saa frygter jeg for, at han ovenikjøbet forlanger det i Pensionen (Ratter). Jeg skal med Fornøielse give ham det i Gagen, men saa i den Gage, som jeg, det vil sige, den Lov, jeg ønskede skulde træde i Kraft, oplægger paa hans Begne til Pension (Ja!). Det er paa ingen Naade Noget, jeg troer i det Hele taget er nødvendigt at tænke paa Gageforhøielse. — Man har sagt, at vi vel skulde vogte os for, at vi ikke bort-